

Ο Θάνος Κονδύλης μιλάει για το νέο βιβλίο του «Η Δούκισσα της Πλακεντίας»

Συνέντευξη στη Μαίρη Γκαζιάνη

Ο Θάνος Κονδύλης γεννήθηκε στην Αθήνα. Το 2006, ύστερα από πολυετείς σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, αναγορεύτηκε διδάκτωρ Ιστορίας στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών. Μιλάει αγγλικά, γαλλικά και ιταλικά. Το 1996 και το 2002 τιμήθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων για το συγγραφικό του έργο, ενώ το 2015 βραβεύτηκε από το Πανεπιστήμιο Αθηνών η διδακτορική διατριβή του σχετικά με το μεσαιωνικό Ναύπλιο. Διακρίνεται για την αγάπη που έχει για το βιβλίο και ασχολείται αποκλειστικά με τη δημιουργική γραφή. Έχει συγγράψει με επιτυχία περισσότερα από σαράντα βιβλία (μυθιστορήματα, βιβλία για παιδιά και εφήβους, διηγήματα, ιστορικά έργα και δοκίμια), μερικά εκ των οποίων έχουν ήδη μεταφραστεί στο εξωτερικό.

ΜΑΙΡΗ ΓΚΑΖΙΑΝΗ: Κύριε Κονδύλη πρόσφατα κυκλοφόρησε το βιβλίο σας «Η Δούκισσα της Πλακεντίας». Σε ποια εποχή αναφέρετε η ιστορία που αφηγείστε;

ΘΑΝΟΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ: Οι ήρωες κινούνται χρονικά στο δεύτερο τέταρτο του 19ου αιώνα, δηλαδή λίγο μετά την επανάσταση του 1821. Ο κυρίως χώρος του μυθιστορήματος είναι η Αθήνα η νέα πρωτεύουσα της Ελλάδας.

Μ.Γ.: Ποιο ήταν το κίνητρο ώστε ν' ασχοληθείτε με τη Σοφί ντε Μαρμπουά-Λεμπρέν;

Θ.Κ.: Οι γυναίκες της Ελλάδας είναι γενικά παραμελημένες από την ιστορία. Λοιπόν με αυτό το βιβλίο ήθελα να φέρω στην επιφάνεια και στην συλλογική μνήμη του σύγχρονου Έλληνα μια τέτοια γυναίκα. Που αν και δεν είναι Ελληνίδα, όμως αγάπησε παθιασμένα τη χώρα μας.

Μ.Γ.: Πως αντιμετωπίζετε την αμφιλεγόμενη προσωπικότητα της Δούκισσας;

Θ.Κ.: Την αντιμετωπίζω έτσι όπως ακριβώς το αναφέρετε. Προσπάθησα δηλαδή μέσα από τις γραμμές του μυθιστορήματος να παρουσιάσω αυτή την αμφιλεγόμενη προσωπικότητα που σημάδεψε τη ζωή της Αθήνας στα μέσα περίπου του 19ου αιώνα.

Μ.Γ.: Στο βιβλίο σας που σταματάει η αλήθεια κι αρχίζει η μυθοπλασία; Π.χ. η Δανάη Θόρτον είναι δικό σας δημιούργημα;

Θ.Κ.: Ακριβώς έτσι όπως το λέτε. Η Δανάη Θόρτον είναι από τα λίγα μυθοπλαστικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην ιστορία μου. Τα περισσότερα από αυτά όμως είναι πραγματικοί άνθρωποι που έζησαν και έδρασαν αυτή την περίοδο στην Ελλάδα με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.

Μ.Γ.: Που οφειλόταν η μεγάλη αγάπη της Δούκισσας για την Ελλάδα;

Θ.Κ.: Ήταν συνεπαρμένη από το φιλελληνικό ευρωπαϊκό κυρίως κίνημα που γιγαντώθηκε στην Ευρώπη μεσούσης της ελληνικής επανάστασης Επίσης πολύ συνέβαλλε στην απόφασή της να δράσει για την Ελλάδα, η σχέση της με τον πρώτο κυβερνήτη, τον Ιωάννη Καποδίστρια.

Μ.Γ.: Που οφειλόταν η αντιπαράθεση της Δούκισσας με τη βασίλισσα Αμαλία;

Θ.Κ.: Εκτός του ότι η βασίλισσα κατάσχεσε από τη δούκισσα πολλά κτήματα για να φτιάξει τον κήπο της, τον σημερινό εθνικό κήπο, δίνοντάς της μικρή αποζημίωση, η δούκισσα γενικά είχε μια τάση να αποστρέφεται τη βασιλεία ως θεσμό. Ένας λόγος που χώρισε τον πρώτο της σύζυγο ήταν ότι αυτός ήταν υπασπιστής του μεγάλου Ναπολέοντα και η δούκισσα ποτέ δεν αρεσκόταν στην ζωή του παλατιού στο Παρίσι. Αντίθετα της προκαλούσε πλήξη, αν όχι αποστροφή.

Μ.Γ.: Πόση έρευνα χρειάστηκε να κάνετε ώστε να ανταποκριθείτε συγγραφικά στην κατάσταση που επικρατούσε εκείνα τα χρόνια στην Αθήνα;

Θ.Κ.: Περίπου έξι μήνες ασχολήθηκα με την έρευνα σε αρχεία και βιβλιοθήκες αντλώντας το υλικό που χρησιμοποίησα για αυτό το βιβλίο. Στόχος μου ήταν να μπορέσω να βρω όσα στοιχεία ήταν δυνατόν για την προσωπικότητα της δούκισσας και τη ζωή της στην Αθήνα.

Μ.Γ.: Σχετικά με τους έρωτες της Δούκισσας τι ανακαλύψατε;

Θ.Κ.: Οι πηγές και τα αρχεία μιλούν και αν δεν αποδεικνύουν, τουλάχιστον υπαινίσσονται ότι στην Ελλάδα είχε τουλάχιστον τρεις εραστές, ισχυρές προσωπικότητες τη εποχής: τον κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια, τον ήρωα της επανάστασης Ηλία Κατσάκο Μαυρομιχάλη και τον λήσταρχο Μπίμπιση που δραστηριοποιούνταν στη περιοχή της Πεντέλης.

Μ.Γ.: «Όποιον αγάπησε η Δούκισσα, αυτός κατέληξε με κάποιον τρόπο στον τάφο πριν την ώρα του» γράφετε. Ήταν τυχαίο;

Θ.Κ.: Αυτό δεν το ξέρω. Τα γεγονότα πάντως αυτό δείχνουν. Όλοι οι Έλληνες εραστές της δούκισσας, είτε ήταν πραγματικοί είτε φημολογούμενοι, όλοι πέθαναν πριν γεράσουν. Δεν ξέρω αν είναι τυχαίο ή... μοιραίο.

Μ.Γ.: Ποια κατάσταση επικρατούσε εκείνη την εποχή στην Ελλάδα;

Θ.Κ.: Ήταν μια μικρή χώρα κυριολεκτικά διαλυμένη από τον πόλεμο της ανεξαρτησίας. Δεν υπήρχαν υποδομές, δεν υπήρχαν δίκτυα, δεν υπήρχαν δρόμοι και συγκοινωνία... δεν υπήρχε τίποτα.

Μ.Γ.: Ως που έφτανε η επιρροή της Δούκισσας;

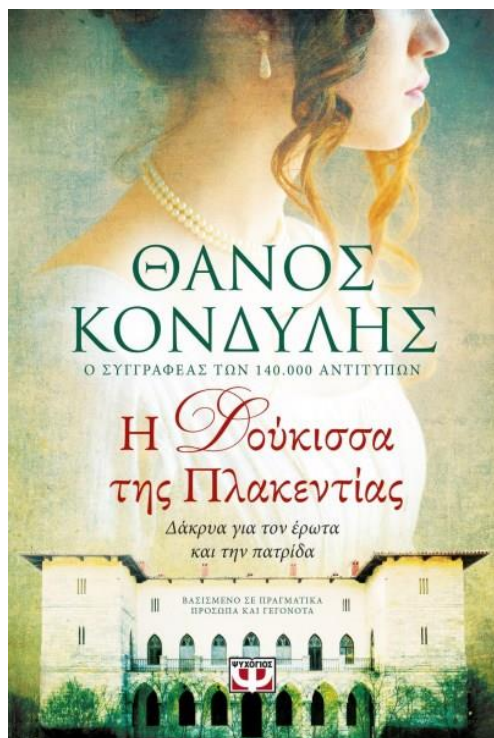
Θ.Κ.: Μερικοί λένε – και κυρίως εφημερίδες της εποχής – ότι σχεδόν τίποτα δεν γίνονταν στην Αθήνα αν δεν το μάθαινε η Δούκισσα. Είναι γενικά πιστοποιημένο ότι με τον ατελείωτο πλούτο της μπορούσε να αγοράσει ό,τι ήθελε και βέβαια επηρέαζε πολύ τις πολιτικές εξελίξεις με τις γνωριμίες της στην ελληνική άρχουσα τάξη και στους πολιτικούς, ιδιαίτερα του λεγόμενου τότε γαλλικού κόμματος.

Μ.Γ.: Ποιος ήταν ο στόχος σας γράφοντας το συγκεκριμένο βιβλίο;

Θ.Κ.: Να θυμίσω στους νεοέλληνες ποια ήταν αυτή η γυναικά που ωφέλησε όσο λίγοι τη χώρα μας και παρά ταύτα σήμερα σχεδόν κανείς δεν την γνωρίζει, πάρα ελάχιστοι που ασχολούνται με τη ζωή της και τα κτήρια της που υπάρχουν διάσπαρτα στη Αθήνα.

Μ.Γ.: «Αν δεν ήταν αυτή, σίγουρα η Ελλάδα θα ήταν σήμερα φτωχότερη» αναφέρει η Δανάη. Έχει δίκιο στα λόγια της;

Θ.Κ.: Απόλυτο δίκιο. Η δούκισσα ήταν μια γυναίκα που όχι μόνο αγαπούσε τη χώρα μας αλλά το έδειχνε και έμπρακτα με τις δεκάδες ευεργεσίες που είχε κάνει, τόσο στη διάρκεια της επανάστασης, αλλά και μετά, όσο ζούσε στην Αθήνα. Όλοι τότε τη γνώριζαν. Άλλοι την αγαπούσαν, άλλοι την μισούσαν για διαφόρους λόγους.

Μ.Γ.: «Λησμονημένη Δούκισσα» την αναφέρετε στο οπισθόφυλλο. Πιστεύετε ότι λησμονήθηκε σύντομα μετά τον θάνατό της;

Θ.Κ.: Δεν είναι τυχαία ότι πάρα τις μεγάλες ευεργεσίες της προς την Ελλάδα και κυρίως την Αθήνα η δούκισσα δεν έχει αναγνωρισθεί επίσημα τουλάχιστον ως εθνική ευεργέτης της χώρας μας. Το μόνο που υπάρχει για να τη θυμόμαστε είναι ο ανάλογος σταθμός του μετρό και τίποτα περισσότερο. Αν κάποιος δεν ψάξει τη ζωή της, δεν μπορεί καν να ξέρει ποια ήταν αυτή η γυναίκα.

Μ.Γ.: «Πάλεψε μόνη ενάντια στη μοίρα» αναφέρετε και πάλι στο οπισθόφυλλο. Ήταν σκληρή η μοίρα μαζί της ή ίδια προκαλούσε τη μοίρα της;

Θ.Κ.: Σε τέτοιους ανθρώπους, όπως η δούκισσα που χτυπιούνται με τη μοίρα, μην περιμένετε να έχουν διαφορετική αντιμετώπιση από αυτήν. Με άλλα λόγια, όταν χώρισε τον άντρα της, πράγμα πρωτάκουστο για ανθρώπους στο παλάτι και μάλιστα στη Γαλλία, για να ακολουθήσει τον δρόμο της, ήρθε σε ρήξη με μια ολόκληρη κοινωνία. Έφτασε στην Ελλάδα που ήταν διαλυμένη από τον πόλεμο και εκεί επίσης ήρθε σε ρήξη με την καθεστηκυία τάξη που είχε αρχίσει να δημιουργείται μετά το 1833. Λοιπόν δέχτηκε και σκληρά

χτυπήματα από τη μοίρα με μεγαλύτερο την απώλεια της μονάκριβης κόρης της που την υπεραγαπούσε.

Μ.Γ.: Ποια επίθετα πιστεύετε ότι ταιριάζουν στην προσωπικότητα, στον χαρακτήρα και στη ζωή της Σοφί ντε Μαρμπουά-Λεμπρέν;

Θ.Κ.: Εκκεντρική, απόλυτη, ανοιχτοχέρα, φιλεύσπλαχνη, φιλελληνίδα, ιδιότροπη, φιλομαθής, απόμακρη.

Μ.Γ.: Έχουν γραφτεί πάρα πολλά βιβλία για τη Δούκισσα της Πλακεντίας. Τι διαφορετικό συναντάει ο αναγνώστης στο δικό σας βιβλίο;

Θ.Κ.: Από την ερευνά που έκανα παραδόξως διαπίστωνα ότι το τελευταίο μυθιστόρημα που αφορούσε αποκλειστικά τη δούκισσα της Πλακεντίας, όπως το δικό μου, γράφτηκε πριν από εκατό περίπου χρόνια. Από εκεί και πέρα υπάρχουν πράγματι αρκετά βιβλία που την αναφέρουν. Εγώ από τη μεριά μου δεν κάνω απλή αναφορά στη δούκισσα. Ασχολήθηκα ενδελεχώς με το πρόσωπο και όχι με την ιδέα της δούκισσας ως πρόσωπο.

Μ.Γ.: Ποια ήταν τα συναισθήματά σας απέναντι στη Δούκισσα καθώς γράφατε το βιβλίο, λύπη, θαυμασμός, θυμός κλπ;

Θ.Κ.: Όλα αυτά και πολύ περισσότερα. Μάλιστα να αναφέρω εδώ ότι αυτά είχαν δημιουργηθεί ακόμα και από την περίοδο που διενεργούσα την έρευνά μου πάνω στο πρόσωπο της δούκισσας.

Μ.Γ.: Κεντρική ηρωίδα του βιβλίου σας είναι η αμερικανίδα δημοσιογράφος Δανάη. Μπορείτε να μας πείτε δυο λόγια για τη Δανάη;

Θ.Κ.: Η Δανάη είναι μια δημοσιογράφος που κατατρέχεται από πολλά προβλήματα οικογενειακά και περιουσιακά. Ο πατέρας της υπήρξε φιλέλληνας και της δίδαξε την ελληνική γλώσσα. Μάλιστα υποθήκευσε την περιουσία τους για να προσφέρει τα χρήματα στον αγώνα. Η Δανάη αποστέλλεται σε ταξίδι στην Ελλάδα από την εφημερίδα της για να πάρει μια συνέντευξη από την περιβόητη δούκισσα της Πλακεντίας. Αυτή κατάγεται από τη Φιλαδέλφεια των Ηνωμένων Πολιτειών, όπως και η Δανάη. Παράλληλα η δημοσιογράφος έχει και έναν άλλο στόχο, να βρει τον τάφο του πατέρα της που σκοτώθηκε στην Πελοπόννησο. Ποτέ δεν μπορούσε να φανταστεί ότι από τη στιγμή που θα πατούσε το πόδι της στην Αθήνα του βασιλιά Όθωνα και της Αμαλίας, η ζωή της θα άλλαζε... για πάντα!

Μ.Γ.: Τι είναι αυτό που οφείλει να προσέξει κυρίως ένας συγγραφέας που γράφει για μια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο;

Θ.Κ.: Κυρίως να προσέξει το ιστορικό στοιχείο. Το σύνηθες είναι ότι οι συγγραφείς που δεν γνωρίζουν πολλά για μια ιστορική περίοδο να κάνουν σφάλματα, όπως να βάζουν στο έργο τους άτομα ή γεγονότα που δεν έχουν σχέση με την περίοδο, ή επίσης να τους αποδίδουν ιδιότητες που ποτέ δεν είχαν και πολλά άλλα που υποβαθμίζουν το γραπτό τους.

Μ.Γ.: Σας ευχαριστώ πολύ για την παραχώρηση της συνέντευξης και σας εύχομαι καλοτάξιδο το βιβλίο σας.

Θ.Κ.: Κι εγώ σας ευχαριστώ και εύχομαι όλοι οι αναγνώστες να το ευχαριστηθούν τόσο όσο όταν εγώ το έγραφα.

***Το μυθιστόρημα «Η Δούκισσα της Πλακεντίας» του Θάνου Κονδύλη κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός.**

Μαίρη Γκαζιάνη

Γεννήθηκε στα Ιωάννινα. Μεγάλωσε στην Αθήνα όπου ζει μέχρι σήμερα και εργάστηκε ως τραπεζοϋπάλληλος. Στο παρελθόν ασχολήθηκε ερασιτεχνικά με την φωτογραφία ενώ τώρα ζωγραφίζει και παράλληλα γράφει. Έχει πραγματοποιήσει ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε πολλές ομαδικές.

Τον Μάιο του 2012 κυκλοφόρησε την πρώτη ποιητική της συλλογή με τίτλο «Σου γράφω...», τον Σεπτέμβρη 2013 κυκλοφόρησε το πρώτο της μυθιστόρημα με τίτλο ΕΝΑ ΦΕΓΓΑΡΙ ΛΙΓΟΤΕΡΟ και τον Ιούνιο του 2014 κυκλοφόρησε το βιβλίο της ΤΑ ΠΛΗΚΤΡΑ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ από τις εκδόσεις Όστρια. Επίσης, το παραμύθι της «Το ψαράκι του βυθού» συμπεριλαμβάνεται στο βιβλίο «Παραμύθια και Μαμάδες» εκδόσεις Βερέττα 2015. Τον Ιούνιο 2017 κυκλοφόρησε το μυθιστόρημά της ΑΛΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ από την Εμπειρία Εκδοτική. Το 2019 θα κυκλοφορήσει το νέο της μυθιστόρημα από τις εκδόσεις Ωκεανός.

Την περίοδο 2011-2012 υπήρξε ραδιοφωνική παραγωγός στο magicradiolive. Από τον Νοέμβρη 2014 συνεργάζεται με το now24.gr και έχει πραγματοποιήσει πάνω από πεντακόσιες συνεντεύξεις. Το 2016 συμμετείχε στην τηλεοπτική εκπομπή ΚΑΛΩΣ ΤΟΥΣ του ΑιγαίοTV πραγματοποιώντας συνεντεύξεις σε ανθρώπους των τεχνών. Διετέλεσε Διευθύντρια Σύνταξης του on line Πολιτιστικού Περιοδικού Books and Style από Ιούλιο 2017 έως Μάρτιο 2018 οπότε αποχώρησε οικειοθελώς.

Μεγάλες της αγάπες είναι το θέατρο και ο χορός με τα οποία έχει ασχοληθεί ερασιτεχνικά.